

I

(Mededelingen)

RAAD

RESOLUTIE VAN DE RAAD
EN VAN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN

DER LID-STATEN

van 22 maart 1971

betreffende de verwezenlijking in etappes van de economische en monetaire unie
in de GemeenschapDE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
EN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN DER LID-STATEN,

Gelet op het slotcommuniqué van de Conferentie van Staatshoofden en Regeringsleiders van 1 en 2 december 1969 te 's-Gravenhage, inzonderheid op punt 8 waarin zij de wil tot uiting brengen om te bereiken dat de Gemeenschap zich tot een economische en monetaire unie ontwikkelt door de tenuitvoerlegging van een plan in etappes,

Gezien de gemeenschappelijke conclusies van het tussentijdse verslag⁽¹⁾ van de Groep, ingesteld bij besluit van de Raad van 6 maart 1970 en geplaatst onder voorzitterschap van de heer Pierre Werner, Minister-President en Minister van Financiën van de Regering van Luxemburg, welke conclusies de Raad tijdens zijn 116e zitting van 8/9 juni 1970 tot de zijne heeft gemaakt⁽²⁾,

namelijk dat :

- het uiteindelijke doel dat door de Conferentie van Staatshoofden en Regeringsleiders is vastgesteld, in de loop van het huidige decennium te verwezenlijken lijkt, mits de Regeringen voortdurend hun politieke steun verlenen ;
- de economische en monetaire unie betekent dat de belangrijkste beslissingen inzake het economische beleid op gemeenschapsniveau zullen worden genomen en dat de hiervoor noodzakelijke bevoegdheden derhalve van het nationale vlak naar dat van de Gemeenschap worden overgebracht. Dit proces zal op de aanvaarding van één munteenheid kunnen uitlopen, waardoor zijn onherroepelijkheid zal zijn gewaarborgd ;
- tussen het beginpunt en het eindpunt op een aantal gebieden, gelijktijdig en in toenemende mate, talrijke maatregelen zullen moeten worden getroffen. Sommige maatregelen impliceren een wijziging van het Verdrag van Rome ; het is van belang de voorbereidende werkzaamheden ter zake reeds tijdens de eerste etappe te beëindigen. De thans bestaande bepalingen maken echter reeds belangrijke vorderingen mogelijk ;
- de eerste etappe 1 januari 1971 zou moeten beginnen en binnen een bepaalde periode gerealiseerd zou dienen te worden ; van technisch standpunt bezien lijkt hiervoor een periode van drie jaar op haar plaats. Deze etappe zal zijn bestemd om de communautaire instrumenten steeds doeltreffender te maken en om een eerste aanzet te geven aan de Gemeenschap als een zelfstandig geheel binnen het internationale monetaire stelsel ;
- de eerste etappe niet als een op zichzelf staand doel kan worden beschouwd ; zij is onlosmakelijk verbonden met het gehele proces van economische en monetaire integratie. In deze etappe moet dus vastberaden naar het einddoel worden gestreefd ;
- deze eerste etappe moet inhouden dat de procedures van overleg op nader te bepalen wijze versterkt worden ; dat de begrotingspolitiek der Lid-Statens in overeenstemming met gemeenschappelijke doeleinden moet worden gevoerd ; dat een zekere harmonisering op belastinggebied tot stand moet komen ; dat de monetaire en kredietpolitiek

⁽¹⁾ PB nr. C 94 van 23.7.1970, blz. 8.

⁽²⁾ PB nr. C 136 van 11.11.1970, blz. 19.

hecht gecoördineerd en de integratie van de kapitaalmarkten moet worden verstevigd ;

- de Gemeenschap geleidelijk gemeenschappelijke standpunten zal moeten innemen ten aanzien van de monetaire verhoudingen met derde landen en met de internationale instellingen ; in het bijzonder zal zij, voor wat de wisselkoersverhoudingen tussen de Lid-Staten betreft, geen gebruik moeten maken van eventuele regelingen waardoor een versoepeling van het internationale wisselkoersstelsel mogelijk wordt gemaakt ;

Gezien de suggesties die deze groep in haar eindverslag heeft gedaan, en instemmend met de standpunten die met betrekking tot de voor het bestaan van een economische en monetaire unie onmisbare elementen en met betrekking tot de gevolgen voor het economisch beleid van een zodanige unie tot uitdrukking werden gebracht,

Zich bewust van de grote politieke betekenis van de totstandbrenging van de economische en monetaire unie voor de Gemeenschap en voor de Lid-Staten die haar vormen,

Verlangend het onherroepelijk karakter te bekrachtigen van de actie die de Staatshoofden en Regeringsleiders ter bereiking van een economische en monetaire unie hebben besloten te ondernemen,

Gezien het ontwerp van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

AANVAARDEN DE VOLGENDE RESOLUTIE :

I

Ten einde een bevredigende groei, volledige werkgelegenheid en stabiliteit binnen de Gemeenschap te verzekeren, de daarin optredende structurele en regionale evenwichtsverstoringen te verhelpen en de bijdrage van de Gemeenschap aan de internationale economische en monetaire samenwerking te versterken en aldus te komen tot een Gemeenschap van stabiliteit en groei, geven de Raad en de Vertegenwoordigers van de Regeringen der Lid-Staten uiting aan hun politieke bereidheid om in de komende tien jaren een economische en monetaire unie tot stand te brengen volgens een plan in etappes dat op 1 januari 1971 ingaat.

De uit te voeren maatregelen dienen ertoe te leiden dat de Gemeenschap aan het einde van dit proces :

1. een zone vormt waarbinnen een vrij verkeer, zonder concurrentievervalsing, van personen, goederen, diensten en kapitaal plaatsvindt zonder echter structurele of regionale onevenwichtigheden te veroorzaken, en onder zodanige omstandigheden dat de economische subjecten hun activiteit op het niveau van de Gemeenschap kunnen ontwikkelen ;

2. in het internationale stelsel een afzonderlijk monetair geheel vormt dat wordt gekenmerkt door de totale en onherroepelijke convertibiliteit van de valuta's, de opheffing van de fluctuatiemarges van de wisselkoersen en het voor goed vaststellen van de wisselkoersverhoudingen, welke factoren de noodzakelijke voorwaarden zijn voor de invoering van één munteenheid ; in dit monetair geheel is een stelsel van centrale banken werkzaam ;

3. op economisch en monetair gebied de bevoegdheden en verantwoordelijkheden heeft, die het haar instellingen mogelijk maken het beheer over de unie te voeren. Te dien einde worden de vereiste beslissingen inzake het economisch beleid op het niveau van de Gemeenschap genomen en worden aan de instellingen der Gemeenschap de noodzakelijke bevoegdheden toegekend.

De verdeling der bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de instellingen der Gemeenschap enerzijds en de Lid-Staten anderzijds geschiedt afhankelijk van hetgeen voor de samenhang van de unie en de doelmatigheid van de werkzaamheden der Gemeenschap noodzakelijk is.

De instellingen van de Gemeenschap worden in staat gesteld hun verantwoordelijkheden op economisch en monetair gebied doelmatig en snel uit te oefenen.

Het gemeenschappelijk beleid, zoals dit in het kader van de economische en monetaire unie ten uitvoer wordt gelegd, wordt onderworpen aan de beraadslagingen, de besluitvorming en het toezicht van het Europese Parlement.

Het communautaire stelsel van centrale banken draagt in het kader van haar eigen verantwoordelijkheden bij tot de verwezenlijking der doelstellingen van stabiliteit en groei van de Gemeenschap.

De hierbovenbedoelde beginselen worden toegepast op de volgende gebieden :

- de interne monetaire en kredietpolitiek van de unie ;
- de monetaire politiek ten aanzien van de rest van de wereld ;
- het beleid ten aanzien van de tot een eenheid gemaakte kapitaalmarkt en het kapitaalverkeer met derde landen ;
- het begrotings- en belastingbeleid in samenhang met het op stabiliteit en groei gerichte beleid ; wat het eigenlijke begrotingsbeleid betreft, worden op het niveau van de Gemeenschap de marges vastgesteld waarbinnen de belangrijkste onderdelen van het geheel der overheidsbegrotingen dienen te liggen, en met name de verandering van de omvang daarvan, de grootte der saldi en de wijzen waarop deze saldi worden gefinancierd of gebruikt ;

— de maatregelen, in het kader van een overpassende middelen beschikkend gemeenschapsbeleid op structureel en regionaal vlak nodig, opdat ook deze maatregelen tot de harmonische ontwikkeling van de Gemeenschap bijdragen, en met name dienen ter oplossing van de voornaamste problemen.

II

Naarmate vooruitgang wordt geboekt op weg naar het uiteindelijke doel, worden telkens wanneer zulks noodzakelijk blijkt, gemeenschapsinstrumenten geschapen om in de plaats te treden van nationale instrumenten of om deze aan te vullen.

Op alle gebieden zijn de te treffen maatregelen onderling afhankelijk en versterken deze elkaar; de ontwikkeling van de monetaire eenmaking dient vooral te steunen op gelijktijdige vooruitgang wat betreft het naar elkaar toe doen groeien van het economisch beleid en vervolgens wat betreft de eenmaking daarvan.

III

De Raad en de Vertegenwoordigers van de Regeringen der Lid-Staten hebben, om deze doelstellingen te bereiken, besloten met ingang van 1 januari 1971 een aanvang te maken met een geheel van maatregelen die gedurende een eerste etappe van drie jaar dienen te worden verwezenlijkt.

1. De Raad stelt, op voorstel van de Commissie, de bepalingen vast betreffende een versterking van de coördinatie van het economische beleid op korte termijn, zodat de werkelijke doelmatigheid van deze coördinatie wordt gewaarborgd, met name door het intensiveren en het algemeen maken van het verplichte voorafgaande overleg. Bij deze coördinatie van het economisch beleid op korte termijn wordt rekening gehouden met de richtsnoeren van de programma's voor de economische politiek op middellange termijn.

Daartoe is de Raad overeengekomen om op voorstel van de Commissie, die eerst de sociale partners in het kader van het Economisch en Sociaal Comité, of eventueel volgens andere procedures, raadpleegt, de grote lijnen van het economisch beleid op gemeenschapsniveau en de kwantitatieve richtsnoeren voor de belangrijkste onderdelen der overheidsbegrotingen vast te stellen.

Ter vergemakkelijking van de coördinatie van het economisch beleid, is de Raad overeengekomen om, op voorstel van de Commissie en na advies van de betrokken Comités, de maatregelen te treffen die nodig zijn om de instrumenten van het economisch beleid geleidelijk te harmoniseren en met name de tijdschema's van de nationale begrotingsprocedure onderling nader tot elkaar te brengen.

2. Ten einde de daadwerkelijke vrijmaking van het personen-, goederen-, diensten-, en kapitaalverkeer en

de onderlinge vervlechting van de economieën te versnellen, treft de Raad, op voorstel van de Commissie en onder handhaving van een passend evenwicht, maatregelen betreffende :

- de communautaire voorschriften tot vaststelling van de uniforme grondslag van de belasting over de toegevoegde waarde, in de zin van het besluit van 21 april 1970 betreffende de vervanging van de financiële bijdragen van de Lid-Staten door eigen middelen van de Gemeenschappen ⁽¹⁾ ;
- de harmonisatie van het toepassingsgebied, de grondslag en de wijze van heffing van de accijnzen, en met name van die welke een merkbare invloed uitoefenen op het handelsverkeer ;
- de harmonisatie van bepaalde typen belastingen die het kapitaalverkeer binnen de Gemeenschap rechtstreeks kunnen beïnvloeden, en met name de harmonisatie van de belastingregeling voor de opbrengsten van vastrentende waarden en voor dividenden ;
- de voortgang van de harmonisatie van de structuur der vennootschapsbelastingen ;
- de geleidelijke uitbreiding van de belastingvrijstellingen voor particulieren bij het overschrijden van de grenzen binnen de Gemeenschap.

Voor het eind van de eerste etappe neemt de Raad de door de Commissie ondernomen studies en de door haar gedane voorstellen inzake de onderlinge aanpassing van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en van de accijnzen in behandeling.

3. Met het oog op de bevordering van het vrije kapitaalverkeer stelt de Raad, op voorstel van de Commissie, :

- een richtlijn vast waarbij enerzijds regels voor een geleidelijke vrijmaking worden gegeven volgens welke emissies van effecten op de kapitaalmarkt worden toegestaan zonder discriminatie en waarbij anderzijds elk onderscheid in behandeling bij het introduceren ter beurze van effecten waarvan de emittent in een andere Lid-Staat is gevestigd, wordt opgeheven ;
- een procedure in die een geleidelijke coördinatie van het beleid der Lid-Staten inzake de kapitaalmarkten inhoudt.

4. Om de spanningen die het uiteindelijk verwezenlijken van de economische en monetaire unie in gevaar kunnen brengen, te verminderen door regionale en structurele maatregelen, treft de Raad, op voorstel van de Commissie, de maatregelen die nodig zijn om een begin van een oplossing te vinden voor de problemen die voorrang hebben, in het bijzonder door de Gemeenschap daartoe passende middelen te verstrekken in het kader van de thans geldende

⁽¹⁾ PB nr. L 94 van 28. 4. 1970, blz. 19.

Verdragen. De Raad houdt bij zijn besluitvorming rekening met de gegevens van het derde programma voor de economische politiek op middellange termijn.

5. Ten einde de coördinatie van de monetaire en kredietpolitiek van de Lid-Staten te versterken, heeft de Raad besloten dat :

- het voorafgaande verplichte overleg in het Monetair Comité en in het Comité van Presidenten der centrale banken wordt versterkt ;
- aan de centrale banken wordt verzocht om binnen de grenzen van hun bevoegdheden en in het kader van hun eigen verantwoordelijkheid in het Comité van Presidenten van de centrale banken hun politiek te coördineren, met inachtneming van de door de Raad te geven richtsnoeren voor de algemene economische politiek ;
- het Monetair Comité en het Comité van Presidenten van de centrale banken de werkzaamheden betreffende de harmonisatie van de instrumenten van de monetaire politiek in nauwe samenwerking voortzetten.

6. De Raad is overeengekomen dat de Gemeenschap geleidelijk tot gemeenschappelijke standpunten moet komen in de monetaire betrekkingen met derde landen en internationale organisaties ; zij mag met name in de valutabetrekkingen tussen de Lid-Staten geen beroep doen op eventuele bepalingen welke een versoepeling mogelijk maken van het internationale wisselkoersstelsel.

7. De Raad en de Lid-Staten nodigen de centrale banken van de Lid-Staten uit om door een onderling afgestemd optreden ten opzichte van de U.S.-dollar reeds bij het begin van de eerste etappe bij wijze van proef de schommelingen van de koersen tussen de valuta's van de Lid-Staten te houden binnen nauwere marges dan die welke voortvloeien uit de toepassing van de huidige marges ten opzichte van de U.S.-dollar.

De Raad komt overeen dat, afhankelijk van de omstandigheden en de inzake de harmonisatie van het economisch beleid waargenomen resultaten, nieuwe maatregelen kunnen worden genomen die zullen bestaan in de overgang van een feitelijk stelsel naar een de jure stelsel, in interventies in de valuta's van de Lid-Staten, en in opeenvolgende verminderingen van de fluctuatiemarges tussen de valuta's van de Lid-Staten. Het Comité van Presidenten van de centrale banken brengt tweemaal per jaar aan de Raad en aan de Commissie verslag uit over de werking van de onderling afgestemde acties van de centrale banken op de wisselmarkt, alsmede over de vraag of er aanleiding bestaat nieuwe maatregelen op dit gebied te treffen.

8. De Raad nodigt het Monetair Comité en het Comité van Presidenten van de centrale banken uit

om in nauwe samenwerking uiterlijk 30 juni 1972 een verslag op te stellen over de organisatie, de taken en de statuten van een Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking, bestemd om naderhand deel uit te maken van het communautaire stelsel van centrale banken, bedoeld in punt I, sub 2, ten einde aan de hand van de opgedane ervaring op het gebied van de vernauwing der marges en op het gebied van het naar elkaar toe doen groeien van het economisch beleid, de eventuele oprichting van dit Fonds gedurende de eerste etappe mogelijk te maken. Dit verslag leggen zij voor aan de Raad en aan de Commissie.

9. Ten einde de harmonische uitvoering van het plan voor de economische en de monetaire unie te bevorderen en bovenal het vereiste parallellisme tussen de economische en de monetaire maatregelen te waarborgen, gelden de bepalingen van monetaire aard, en wel die van punt III, sub 7 en 8, en het mechanisme voor financiële bijstand op middellange termijn, voor een periode van vijf jaar te rekenen vanaf het begin van de eerste etappe. Na overeenstemming over de overgang naar de tweede etappe blijven bovengenoemde bepalingen van kracht.

IV

De Raad neemt er akte van dat de Commissie zich bereid heeft verklaard om vóór 1 mei 1973 aan hem voor te leggen :

- een mededeling waarin de balans wordt opgemaakt van de tijdens de eerste etappe gemaakte vooruitgang, rekening houdende met het parallellisme dat in acht moet worden genomen tussen de coördinatie van het economische beleid en de vooruitgang in de Gemeenschap op monetair gebied ;
- een in samenwerking met de desbetreffende raadgevende Comités opgesteld verslag over de verdeling van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de Instellingen van de Gemeenschap en de Lid-Staten, welke verdeling met name op het gebied van het conjunctuurbeleid, de monetaire- en kredietpolitiek en het begrotingsbeleid nodig is voor de goede werking van een economische en monetaire unie.

De Raad en, in voorkomend geval, de Vertegenwoordigers van de Regeringen der Lid-Staten stellen op voorstel van de Commissie vóór het einde van de eerste etappe van drie jaar de maatregelen vast die, na de overgang naar de tweede etappe, leiden tot de volledige verwezenlijking van de economische en monetaire unie :

- hetzij op basis van de huidige bepalingen van het Verdrag ;
- hetzij op basis van artikel 235 van het Verdrag ;
- hetzij op basis van artikel 236 van het Verdrag.